

Guia docent

210150 - HC - Habitatge i Cooperació

Última modificació: 16/05/2025

Unitat responsable: Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona
Unitat que imparteix: 756 - THATC - Departament de Teoria i Història de l'Arquitectura i Tècniques de Comunicació.

Titulació: GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECTURA (Pla 2014). (Assignatura optativa).

Curs: 2025 **Crèdits ECTS:** 5.0 **Idiomes:** Castellà

PROFESSORAT

Professorat responsable: SANDRA CINTA BESTRATEN CASTELLS

Altres: Primer quadrimestre:
SANDRA CINTA BESTRATEN CASTELLS - 1STI

REQUISITS

Haver superat Projectes I i II.

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

- ET16. Coneixement adequat dels sistemes constructius industrialitzats.
- EP1. Aptitud per suprimir barreres arquitectòniques (T).
- EP18. Coneixement adequat dels mètodes d'estudi de les necessitats socials, la qualitat de vida, l'habitabilitat i els programes bàsics d'habitatge.
- EP19. Coneixement adequat de l'ecologia, la sostenibilitat i els principis de conservació de recursos energètics i mediambientals.
- EP23. Coneixement adequat de les bases de l'arquitectura vernaclea.

Transversals:

- CT1. Emprenedoria i innovació: Conèixer i comprendre l'organització d'una empresa i les ciències que marquen la seva activitat; capacitat per comprendre les regles laborals i les relacions entre la planificació, les estratègies industrials i comercials, la qualitat i el benefici.
- CT2. Sostenibilitat i compromís social: Conèixer i comprendre la complexitat dels fenòmens econòmics i socials típics de la societat del benestar; capacitat per relacionar el benestar amb la globalització i la sostenibilitat; habilitat per usar de forma equilibrada i compatible la tècnica, la tecnologia, l'economia i la sostenibilitat.
- CT4. Comunicació oral i escrita: Comunicar-se de forma oral i escrita amb altres persones sobre els resultats de l'aprenentatge, de l'elaboració del pensament i de la presa de decisions; participar en debats sobre temes de la pròpia especialitat.
- CT5. Treball en equip: Ser capaç de treballar com a membre d'un equip, ja sigui com un membre més o realitzant tasques de direcció amb la finalitat de contribuir a desenvolupar projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat, assumint compromisos que tinguin en compte els recursos disponibles.
- CT6. Ús solvent dels recursos de la informació: Gestionar l'adquisició, l'estructuració, l'anàlisi i la visualització de dades i informació de l'àmbit d'especialitat, i valorar de forma crítica els resultats d'aquesta gestió.

Bàsiques:

CB1. Que els estudiants hagin demostrat tenir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que derivi de l'educació secundària general, i normalment es troba a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

CB2. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que es poden demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.

CB3. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

CB4. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

CB5. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posterior amb un grau alt d'autonomia.

METODOLOGIES DOCENTS

Activitats presencials Hores/setmana

Classe expositiva participativa 2

Estudi de casos 1

Treball en grup 1

Activitats no presencials Hores/semestre

- Treball autònom 70

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

Empreneduria i innovació; Sensibilitat i compromís social:

- Organització d'un projecte de cooperació, un projecte arquitectònic i una direcció d'obra en contextos de cooperació internacional al desenvolupament.

-Coneixement de solucions tecnològiques de baix cost combinades amb solucions industrialitzades innovadores.

Comunicació oral i escrita; Treball en equip; Ús solvent dels recursos de la informació:

-Desenvolupament d'un treball en grup que s'haurà d'anar exposant al llarg del curs de forma oral, acompanyat de treball escrit i gràfic.

HORES TOTALES DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores grup gran	50,0	40.00
Hores aprenentatge autònom	75,0	60.00

Dedicació total: 125 h

CONTINGUTS

-Temari

Descripció:

1. Conceptes bàsics de COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT I ARQUITECTURA D'EMERGÈNCIA.

2. CRITERIS PROJECTUALS en la definició de PLANS URBANS en CIUTATS MITJANES de països en vies de desenvolupament.

Bases teòriques (Kevin Lynch, Villa Salvador i Previ en Perú)

Estudi de casos (Cooperativismo-Uruguay, San Ignacio de Velasco - Bolívia, Oussuye - Senegal, Isla de Ibo - Moçambic).

3. EL PROJECTE ARQUITECTÒNIC EN CONTEXTES DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT.

Elecció de l'entorn i l'emplaçament.

Disseny bioclimàtic. Accessibilitat universal.

Tipologies habituals d'habitatge i equipaments.

Tecnologies de construcció low tech: terra crua, bambú, quinchà. Exemples internacionals. Industrialització aplicada a la cooperació.

L'acer i el formigó en contextes de cooperació al desenvolupament.

Execució d'un projecte d'arquitectura en cooperació al desenvolupament: definició del projecte, organització, management de l'execució, contrapart, participació ciutadana.

- Assignatura complementària a "TECNOLOGIES DE BAIX COST PER A LA COOPERACIÓ"

Dedicació: 125h

Grup gran/Teoria: 55h

Aprenentatge autònom: 70h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Sistema d'avaluació Avaluació Continua Avaluació Final

-Proves de resposta llarga 40%

-Presentacions orals 30%

-Treballs i exercicis en grup 30%

Avaluació continuada

L'avaluació continuada es farà a partir del treball que desenvoluparà l'estudiantat durant el curs, mitjançant el lliurament de treballs o la realització de proves escrites i/o orals, segons els criteris i calendari que s'estableixin.

Avaluació final

Si l'avaluació continuada no és positiva es podrà realitzar una segona avaluació que consistirà en una prova final de caràcter global en el format que s'estableixi d'acord amb el criteri del professorat responsable (prova escrita o oral i/o lliurament de treballs).

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

1. Treball en grup: Ciutats de països en vies de desenvolupament. Anàlisi urbà i proposta de planejament. Propostes de vivenda i equipaments de baix cost. Anàlisi i propostes d'accessibilitat. Correccions intermitges i presentació final oral i gràfica/escrita.

2. Exàmen final de comprovació de competències adquirides.

3. Setmana intensiva: Assistència i participació en les activitats que es programin

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Fathy, Hassan. Architecture for the poor: an experiment in rural Egypt. Chicago: The University of Chicago Press, 1996. ISBN 0226239160.
- Habitáfrica : cuatro realizaciones de habitabilidad básica en África: Angola, Mauritania, Mozambique y Namibia. Madrid: Fundación CEAR, 2007. ISBN 9788481986907.
- Human settlements: formulations and (re)Calibrations. Amsterdam: Uitgeverij Boom: SUN, 2010. ISBN 9789085068297.
- Nahoum, Benjamín; Andalucía. Consejería de Obras Públicas y Transportes. Las cooperativas de vivienda por ayuda mutua uruguayas: una historia con quince mil protagonistas [en línea]. Madrid: Agencia Española de Cooperación Internacional, 1999 [Consulta: 10/03/2022]. Disponible a: http://www.juntadeandalucia.es/fomentoyvivienda/estaticas/sites/consejeria/areas/cooperacion/actuaciones/02_fomento_adjuntos_y_actividades/uru_00_fom_cooperativas_vivienda_01.pdf. ISBN 8480951923.
- El Desarrollo humano sostenible en las aulas politécnicas: material para la innovación docente [en línea]. S.I.: UPC, 2008 [Consulta: 06/07/2012]. Disponible a: <http://hdl.handle.net/2117/1979>.
- Davis, I. Arquitectura de emergencia. Barcelona: Gustavo Gili, 1980. ISBN 8425209749.
- Bestraten, S.; Hormias, E.; Domínguez, M. Bellvitge 50 años: historia de un barrio de L'Hospitalet. L'Hospitalet de Llobregat: Universitat Sense Fronteres, 2015. ISBN 9788460840169.

Complementària:

- Druot, Frédéric; Lacaton, Anne; Vassal, Jean-Philippe. Plus: la vivienda colectiva: territorio de excepción [en línea]. Barcelona: Gustavo Gili, 2007 [Consulta: 11/05/2020]. Disponible a: <https://ebookcentral-proquest-com.recursos.biblioteca.upc.edu/lib/upcatalunya-ebooks/detail.action?docID=3209630>. ISBN 978842522163.
- Ribera Norte: concepción de cara al Biobio. Santiago de Chile: Ministerio de la Vivienda y Urbanismo. Dirección General de Planificación y Presupuesto, 2001.

RECURSOS

Altres recursos:

Els materials i documents de l'assignatura poden estar redactats indistintament en qualsevol dels idiomes d'impartició.